

İYİDERE ANADOLU LİSESİ

Kazım Karabekir cd. Fıçıtışı mh. No: 9

iyidereanadolu.meb.k12.tr T: 0 (464) 321 33 39

Sayı: 1

Değerli Okuyucularım,

En değerli varlığımız olan çocuklarımızın başarılı olmasını hepimiz canı gönülden isteriz. Beklentimiz okuldaki akademik başarıya endekslidir. Bunun yolu da çocuğumuza sorumluluk duygusunu kazandırmaktır. Sonuçta göreceğiz ki hedeflenen başarıya kendiliğinden ulaşılabacaktır.

Saygılarımla.

Feridun Ümran KANDİL
Okul Müdürü

Yeter derecede eğitimin olmalı ki, çevrende insanları gereğinden büyük görmeyesin; fakat bilgeliği sağlayacak kadar da eğitime sahip olmalısın ki, onları küçük görmeyesin. (M.L. BOREN)

KÜTÜPHANELER HAFTASI KİTAP SERGİSİ

Kütüphaneler haftası münasebetiyle Kütüphanecilik Kulübümüz, okulumuzda öğrenci, öğretmen ve velilere yönelik kitap tanıtım standı açtı.

Kütüphaneler Haftası amacıyla Kütüphanecilik Kulübünün hazırlamış olduğu afiş ve sloganlar panolarda sergilenmiş, katılımcılara ikramlarda bulunulmuştur.

Kütüphaneler Bilgiye Bağlar

Kitapla yetişen nesiller başarı dolu bir geleceğe doğru ilerler. Kitap okuyan ve okuduklarını iyi değerlendirebilen öğrencilerim diğer öğrencilere göre daha başarılı olmuşlardır.

Kitap bilgi birikiminin vazgeçilmez bir parçası olup, insan gelişimine en çok katkı sağlayan araçtır. Gelişmiş toplumların çoğu kitap okuma alışkanlığı sayesinde bugünkü konumlarını elde etmişlerdir. Teknoloji gelişse de bizim okuma alışkanlığımız devam etmelidir. Okuyan bir beynin algılama ve anlama oranı, hiç kitap okumayan bir insana göre %60 daha fazladır. Okuyan beyin üreten beyin olup, insanı hantallıktan kurtaran tek ilaçtır.

Kitap okuma beynin iki lobu arasında bağlantıyı kurar ve beyin gelişimine yüksek oranda katkı sağlar. Okuyan insanın düşüncesi ve konuşması çok farklı olup, toplumda kabul görür bir kişiliğe sahip olur. Toplumda kabul görür bir kişiliğe sahip olmak, kendini daha iyi bir şekilde ifade etmek ve kendi düşüncelerini insanlara çok güzel bir şekilde ifade ederek kabul ettirmek olarak düşünebiliriz. Çünkü kitap okuyan kişinin kendine olan güveni fazladır.

Öğrencilerimizin kitap okuma alışkanlığı kazanabilmeleri için birçok etkinlikler yapılmıştır. Mart ayının son pazartesi ile başlayan hafta kütüphaneler haftası olması nedeniyle etkinlikler yapılmıştır. Bu haftada okul kütüphanesine kazandırılan yeni kitaplarımız stantlar oluşturularak öğrencilere tanıtılmıştır. Bu etkinliklere velilerimiz de davet edilmiş, kütüphanemiz, kitaplarımız velilerimize de tanıtılmış ve sonrasında velilerimize ikramlarda bulunulmuştur.

Gülay ÇAKMAK
Edebiyat Öğretmeni

Devler gibi eser vermek için karnecalar gibi çalışmak gerekir. (Necip Fazıl KISAKÜREK)

Okulumuzun Tarihçesi

Okulumuz Rize ilimizin İyidere ilçe merkezinde yer almaktadır. 1956 tarihinde Ortaokul olarak eğitim ve öğretime başlamıştır. Okulumuzun ilk Müdürü bir müddet Bakanlık Müfettişliği görevini de yürüten Mehmet Salih TURAN Bey olmuştur.

1977 yılında bünyesinde ortaokul da bulunan lise olarak eğitim ve öğretime başlamıştır.

2013-2014 Eğitim öğretim yılından itibaren okulumuz, İyidere Anadolu Lisesi'ne dönüştürülmüştür. Anadolu Lisesi olarak hizmet vermeye devam etmektedir.

Rehberlik Köşesi

MİLLİ VE MANEVİ DEĞERLERİMİZ

Bir toplumu güçlü bir şekilde ayakta tutan ve geleceğe taşıyan en önemli faktör o milletin milli ve manevi değerlerine olan bağlılığıdır. Toplumsal değerlerin temelini oluşturan milli ve manevi değerler, biri diğerine tercih edilemez çok önemli ilkelerdir. Mensubu olduğumuz İslam dini ile milli kültürümüz birbiriyle bütünleşerek günümüze kadar gelmiştir.

Din, dil, tarih, vatan, bayrak vb. milli ve manevi değerlerimiz birlik ve beraberliğimizin korunması için vazgeçilmez unsurlardır. Söz konusu bu değerler ve inançlar gelecek nesillere ulaştırılması oranında varlığını sürdürebilirler. Bizi var eden bu değerlere sahip çıkmadığımız takdirde varlığımızı devam ettiremez, geçmişte yaşayan birçok topluluk ve milletler gibi tarihin karanlık sayfalarında kendimizi bulabiliriz.

Ali Rıza DOĞRAMACI
Coğrafya Öğretmeni

BİLİNÇLİ OLALIM

Etrafımıza hiç bakmıyor muyuz? Gereksiz atıklar zararlı fabrika dumanları, havamızı kirleten araba egzozları yaşadığımız bu güzel çevreyi yaşanmaz bir hale getiriyorlar. Nefes aldığımız zaman mis gibi deniz ve çiçek kokusu almamız gerekirken yakıcı ve ciğerlerimizi mahveden bir nefes çekiyoruz içimize. Neden dur demiyoruz? Bizi engelleyen şey ne? Memnunuyuz sağlıklı ve mahvolan bir çevrede yaşamaktan?

Sağlıklı, güzel ve temiz yerde yaşayan insanlara baktığımız zaman yaşam standartları, sağlık durumu daha iyi insanlar görürüz. Kirli bir çevrede yaşayan insanın en önemli problemi nasıl bir çevrede yaşam sürdürdüğünün bilincinde olmamasıdır.

Bu konularda yetkili kuruluşların ellerinden geleni yapmalı ve gençlerimizi bilinçlendirmelidirler. Temiz ve sağlıklı bir çevre istiyorsak genlerimize örnek olmalıyız. Ve çevre etkinliklerine katılıp ülkemizi daha yaşanabilir bir yer haline getirmeliyiz.

Aslıhan MENGEN – 11/A

İlçeler Arası Yarışarak Öğreniyoruz Bilgi Yarışmasında İl Üçüncüsü Olduk

Yapılan yarışmada okulumuz öğrencilerinden **CANAN UZUN** ve **MEHMET AKDEMİR**'in de içinde olduğu ekip il üçüncüsü oldu.

Öğrencilerimizin Rize'yi kültürel, tarihi, turistik açıdan daha iyi tanımaları, yaşadıkları yörenin sosyal, kültürel, turistik, doğal ve tarihi önemini kavramaları, bu hususta toplumda farkındalık yaratmak ve bu alanlara dikkat çekerek sorumluluk kazanmaları, sosyal etkinliklerle kaynaşmaları amacıyla düzenlenen "Yarışarak Öğreniyoruz" Bilgi Yarışması finali Gençlik Merkezi Kapalı Spor Salonunda gerçekleştirildi.

Yarışmanın Birinciliğini Ardeşen ilçesi Güler KESİMAL, Alpaslan ÖKSÜZ ve Göktuğ Burak BEYAZ'dan oluşan takım elde etti.

İkinciliği Pazar ilçemiz Ümit KILIÇ, Sertap MEMOĞLU ve Meryem PINARBAŞ'dan oluşan takım ile elde etti.

Yarışmada Üçüncülüğü ise yarışmaya İyidere ilçesi adına katılan Orkun HAPELOĞLU, Canan UZUN ve Mehmet AKDEMİR'den oluşan takım elde etti.

101.YILINDA ERMENİ OLAYLARI

Tarihte bütün imparatorluklarda kuruluş, gelişme ve parçalanma dönemlerinde büyük nüfus hareketleri yaşanmıştır. Osmanlı İmparatorluğu da kuruluşundan yıkılışına kadar, toprakları üzerinde önemli nüfus hareketleri gerçekleştirmiştir. Bunun siyasi, ekonomik, sosyal ve dinî pek çok sebepleri vardır. Bölgenin huzur, asayiş ve esenliğine katkıda bulunacak unsur Türkler'den, Ermeniler'den ya da başka bir milletten olabilmektedir. İskan edilen insanların bir kısmı gönüllü olarak uygun yerlere yerleştirilirken, bir kısmı da zorla göç ettirilmiştir.

Sürgün edilen ahaliden iki yıl vergi alınmazdı. Göç ettirileceklerin farklı mesleklerden olmasına dikkat edildiği gibi verimsiz ve yetersiz arazileri sıkıntıda olanlar, halk arasında şaka ve şirretle tanınanlar, vilayet tahririnde yazılmayanlar, başka yerden gelenler, toprağı olmayıp başkalarının yanında ücretle çalışanlar, aralarında arazi anlaşmazlığı bulunur, köylerdeki yerlerini bırakıp şehirlere göç edenler, işsiz güçsüz gezenler ve serserilik edenler seçilmekteydi

Osmanlı Devleti, tarihi boyunca sürgünleri çeşitli amaçlarla kullanmış olup, bunlardan bir tanesi de bulunduğu bölgede karışıklık ve isyan çıkaran kitlelerin başka yere göç ettirilmesiyle, huzurun sağlanmasıdır.

ERMENİ TEHCİRİ

1800'lü yıllara kadar millet-i sadıka olarak kabul edilen Ermeniler, milliyetçilik akımlarının kuvvetlenmesi ve yabancı ülkelerin müdahaleleri ile isyana ve ülkede karışıklık çıkarmaya başlamışlardır. Bunun için çeteler oluşturmuşlar ve sivil halka karşı katliama girişmişlerdir. Bunların dışında kurdukları ihtilal komiteleri ile ülkede karışıklık çıkararak Rusya, İngiltere, Fransa gibi yabancı devletlerinin müdahalesine yol açma ve böylece bağımsız Ermenistan'ı kurma amacı gütmüşlerdir. Ancak Ermenilerin yaşadıkları bölgelerde çoğunluğu teşkil etmemeleri, diğer milletlerin onlara tepki göstermesine yol açmış ve tehcir sırasında üzücü olaylar yaşanmasına sebep olmuştur

1915 yılında Ermenilerin zorunlu olarak buldukları yerlerden başka bölgelere göç ettirilmesi olayı Ermeni meselesi kavramı içerisinde yer alan, çok tartışmalı bir konudur. Söz konusu 1915 olayları, Ermeniler tarafından bir Ermeni soykırımı, Türk tarafı ise "Ermeni tehciri" şeklinde değerlendirmektedirler.

Ermenilere göre, Türkler 1890'dan beri Ermenileri sistemli bir şekilde yok etmeye çalışmışlar, özellikle 1915'te soykırımı tabi tutmuşlardır. Buna karşılık Türk tarafı, 1915 olaylarını, I. Dünya Savaşı'nda Rus ordusuna yardım eden, Osmanlı ordusunu arkadan vuran ve sivil vatandaşlara karşı katliamlar düzenleyen Ermenilerin, ülke içerisinde başka bölgelere zorunlu olarak göç ettirilmesi olarak değerlendirmektedirler. Buna göre Osmanlı Devleti'nin yaptığı, muhtemel bir isyan tehlikesini ortadan kaldırmaktan da öte, mevcut bir isyanı bastırmaktır. 1915 Ermeni tehciri, iç karışıklık ve isyan sebebiyle alınmış bir sürgün kararıdır.

Özellikle I. Dünya Savaşı sırasında Ruslarla işbirliği yapan, Rus ordusuna asker olarak yazılan, Osmanlı ordusunu cephe gerisinden vuran ve sivil, savunmasız insanlara katliam düzenleyen Ermeniler, kendilerinin zorunlu olarak başka bölgelere göç ettirilmelerine sebep olmuşlardır. Bu açıdan tehcir kararı, seferberlik sırasında alınmış askerî bir tedbirdir.

Tehcir sırasında, her ne kadar gerekli tedbirler alınmaya çalışıldıysa da göç eden nüfusun kalabalığı, savaş ortamı, Ermeni çetelerinin daha önce yaptıkları katliamlara yöre halkının kızgınlığı gibi sebeplerle üzücü olaylar yaşanmış, öldürülen, kaçırılan Ermeniler olmuştur. Bunun dışında bir kısım bulaşıcı hastalıklardan ölen çok sayıda Ermeni olmuştur.

Osmanlı hükümeti, Ermenilerin göç esnasında ihtiyaçlarının ve güvenliklerinin karşılanması, gittikleri yerde yerleşmeleri için gerekli tedbirlerinin alınması ve bıraktıkları mallarının açık artırma ile satılarak kendilerine verilmesi gibi görevleri yerine getirmiştir. Bir müddet sonra da isteyen Ermenilerin geri dönmesine imkan tanıyan düzenlemeler yapılmış ve önemli sayıda Ermeni geri dönmüştür.

Görüldüğü gibi, yapılan sistemli bir şekilde ve devlet güçleri kullanılarak gerçekleştirilen bir katliam, soykırım değildir. Başka devletlerin de zaman zaman yapmış oldukları bir zorunlu göç, yani tehcirdir.

Leyla PEDERLİOĞLU
Tarih Öğretmeni

Lütfü ÖZSOY
Biyoloji Öğretmeni

GENETİK

20. yüzyılın başlarında bir bilim dalı olarak ortaya çıkan Genetik özellikle yüzyılın ortasında son derece yoğun bir gelişme göstermiştir. Günümüzde biyolojinin en önemli dallarından birini oluşturduğu gibi tıp, tarım, ziraat ve endüstrinin çeşitli alanlarında çalışmalarında geniş çapta faydalanılan temel bilim dallarından biri olmuştur. Ayrıca son dönemde ilgi çekici sonuçların alındığı modern biyoteknolojinin temelini de büyük ölçüde genetik mühendisliği oluşturmaktadır.

Doğada varlığını sürdüren her canlı kendi türüne özgü karakterlere sahiptir. Her canlı bu karakterleri kendini meydana getiren anne ve babasından alır ve kendisinden sonraki nesle aynen aktarır. Bununla beraber hiçbir canlı temel karakterin dışında tam olarak birbirine benzemez. Bu farklılık aynı türün bireyleri arasında az görülürken farklı türler arasında daha fazla dikkat çekmez.

Genetik (kalıtım) biliminin ele aldığı konulardan biri canlıların kendilerine özgü tüm karakterlerinden sorumlu olan maddenin yapı ve işlevinin ne olduğu ve bireyin karakterlerini nasıl kazandığıdır. Genetiğin üzerinde durduğu bir başka konu bireylerin kendi karakterlerini döllerine nasıl aktardıklarıdır. Bir diğer ifade ile kalımın nasıl olduğudur. Bu bilim dalı ayrıca doğadaki canlılarda gözlenen bu büyük çeşitliliğin nedenlerini araştırır. Kısaca genetik kalıtımı ve çeşitliliği inceleyen bir bilim dalıdır.

20. yüzyılın başlarında canlılarda kalıtımından sorumlu bir maddenin var olduğu, bu maddenin hücrelerdeki kromozomlarda gen adı verilen özel yapılar halinde taşındığı ve dölden dölle matematiksel bazı kullara uygun biçimde aktarıldığı anlaşılmıştır. Yüzyılın ilk kısmında genetikçiler genlerin kromozomlarda yerleşimlerini kalıtım biçimlerini ve aralarındaki etkileşimleri açıklamaya çalışmışlardır. Bununla beraber kalıtsal maddenin fiziksel ve kimyasal yapısı 1940 — 1950 li yıllara kadar anlaşılamamıştır.

Kalıtsal madde görevini yüklenen molekülün yapısı ve özellikleri ortaya konulmasından sonra Genetik olaylar daha çok moleküler düzeyde ele alınmaya başlanmış ve moleküler genetik adı verilen alt bilim dalında çok hızlı ve yoğun gelişmeler olmuştur. Çalışmalar ilerledikçe ve bilgiler arttıkça genetik alanı ile ilgili baş döndürücü bir hızla hem yeni alt bilim dalları hem de yeni uygulama alanları doğmuştur. Günümüzdeki bilgilere göre DNA hücreyi yöneten ve hücre çekirdeğinde bulunan dev bir organik moleküldür. DNA bünyesinde canlıya ait tüm genetik bilginin kodlandığı bir moleküldür. Bu öyle bir bilgi deposudur ki içeriği her biri 500 sayfa kalınlığında 100 bin ciltlik bir kütüphaneyi kapsamaktadır. Yolda yürüyen bir insanın vücudunda 60 trilyon hücre olduğu varsayılırsa 60 trilyon x100 bin işlemi yapıldığında olağan üstü bir kütüphanenin yolda salınarak yürüdüğünü görebiliriz. Sabah aynaya baktığınızda dev bir kütüphaneye baktığımızı bilmek ilginç olsa gerek. Genetik gerek ana bilim dalı olarak gerek ondan ayrılan alt bilim dalları ile bu alanların sunduğu hizmetler ve uygulama alanları ile günümüzün ve geleceğin vazgeçilmez ve yıldızı giderek daha da parlayan ilgi ve gereklilik merkezi olma yolundadır.